

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

НЕСПРАВЖНІ РОДИЧІ

ЧАСТИНА 1

Деколи назви тварин можуть нас здивувати. Знайомтеся – **морський заєць**. Чому заєць? Це ж справжній тюлень! Довжина його тіла сягає понад 2 м, а якщо його охопити вимірною стрічкою попід пахвами – 148–161 см. Він має ласти і потужні щелепи, а зуби – дрібні і слабкі. Живе він на узбережжі Північного Льодовитого океану.

Морський заєць, лахтак

Назву „морський заєць” цим тюленим дали російські звіробі, бо тварина дуже ляклива. А, може, так їх назвали тому, що пересуваючись по льоду і суші, тварини здійснюють щось на зразок стрибків.

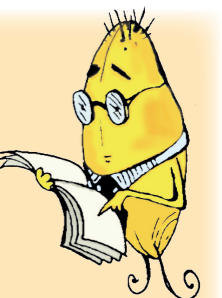
А поруч – його „родич”, **заєць-біляк**. Так його назвали тому, що взимку він білий-білий. Інші види зайців взимку сірішають або й не змінюються. Найважливіша ознака біляка – у нього на хвості немає чорної шерсті. Мешкає заєць у лісі.

Заєць-біляк

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

Прочитай казку, випиши назви всіх „несправжніх родичів” серед тварин та рослин. У мережі ІНТЕРНЕТ або у книжках знайди фото, на яких зображені тварини і рослини, про які згадується у казці. З'ясуй, чому їх так назвали.

– Добре. Скажіть, рибки, а ви коли-небудь бачили **морських зайців**?
– Чули про них, але досі не бачили, – мовили дельфіни. – Морські зайці живуть далеко на півночі у Льодовитому океані. Ми туди не заглядаємо, бо там дуже холодно і багато китів. Тільки ми не рибки, ми – теплокровні тварини, такі ж, як ти. Ми годуємо своїх діток молоком, а дихаємо легенями. Хіба ми схожі на риб?

– Вибачте, – знітився Зайчик. – Ви ж плаваєте, як риби, і живете у воді. У нас, у верхньому світі, таких тонкощів не розуміють. Там навіть у морських зайців не вірять... А ось я вивчу все і буду найрозумнішим зайцем на світі!

– Зайко-хвалько! Зайко-хвалько! – затріщали голоси, які видалися дуже знайомими. З пишного куща густих водоростей визирали дивні риби тьмяно-зеленого кольору, з жовтою плямою на лобі і з носами, схожими на зігнуті пташині дзьоби.

– Чого вони?! – розсердився Заєць.

– Не звертай уваги, це – **риби-папуги**, – відповіли дельфіни.

– У вас свої папуги є, – здивувався Заєць. Йому здалося, що він знову у Великому Лісі. – А хто ще з мешканців моря має родичів у верхньому світі?

– Так багато, що всіх не згадаєш! Дивися, пропливає кругла риба з колючками по усьому тілу. Це – наш **морський їжак**. А під каменем сидить сірий рак і риє пісок клішнями – це наш **морський кріт**. Ти, Зайчику, тут ще й не таке побачиш!

Продовження
у наступному числі
газети.

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:
Дарія Біда, тел.:(032) 236-71-23,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua
Заступник головного редактора:
Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com
Дизайн і верстка Каріне Мкртчян-Адамян

Підписано до друку 17.09.12,
формат 60x84/8.
Друк офсетний. Наклад 8 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ДП "Видавничий дім "Укрпол".

ПРИГОДИ ЗАЙЦЯ

У Великому Лісі жив Зайчик, який знав, що неодмінно стане знаменитим мандрівником.

Одного разу він спитав своїх друзів з лісової школи:

– А чи знаєте ви, що у нас, у зайців, є морські родичі?

– Морських зайців не буває! – підняли його на сміх ластівки та білочки.

– Дивіться! – Зайчик розгорнув книжку і показав картинку, де був намальований тюлень. – Тут написано: „Морський заєць, або лахтак. Він відноситься до ластоногих, його кінцівки схожі на ласти, з ними дуже зручно у морі.

Це – найбільший заєць з усіх зайців!”

– І де ж його вуха? Ця велика туша – твій родич? – глузували лісові мешканці. – Він більше схожий на бегемота! Чи слона! Чи на борсука! Тільки не на зайця!

– Це – заєць! – ображено наполягав Зайчик.

Але звірята тільки сміялися. До вечора Заєць сидів на самоті, гортав свої улюблені книжки, але нічого нового не знайшов про жителів моря, щоб довести свої слова. Він вже знав, що вода у морі солоніша, там живуть риби та морські тварини. Риби дихають зябрами, а сухопутні тварини – легенями. Їх дуже-дуже багато, всі

вони різні, ні на що не схожі у верхньому світі. То й що? Яке діло до них мешканцям Великого лісу?

Зайчик вже сумнівався, чи є морські зайці, чи то все вигадка? Що ж він завтра скаже у школі? Думав-думав, та й задрімав...

Автор
Олена Крижановська

І побачив він море: величезне і синє. Заєць летів над ним і бачив спину великих хвиль, прикрашених пінними гребенями. Заєць побачив, що вода прозора. Якщо придивитися, то можна побачити на дні підводну школу. Морські мешканці зачудовано слухають, що сонце у верхньому світі не таке, як під водою, а в тисячу разів яскравіше і гарячіше. Там замість води все заповнює прозорий океан повітря. Там йде дощ, а трапляється, навіть сніг. І головне, там лише у деяких істот є плавці, які можуть підняти їх над землею. Цих щасливчиків називають птахами, а їхні плавці – крилами. В це дуже важко повірити. Але дельфіни, кити, черепахи і деякі риби, які вміють стрибати і навіть досить довго літають над водою, бачили ті дива на власні очі.

Заєць задивився на яскравий кораловий риф. Та – шубовість! – пірнув на самісіньке морське дно. Двійко спритних привітних дельфінів одразу підхопили Зайця під лапи і попливли разом з ним оглядати підводне царство.

– Що ти хочеш побачити, гостю з верхнього світу? – спитали дельфіни.

– Все цікаве! – вигукнув Заєць. І здивувався, як незвично його голос лунає під водою. Але зайця зовсім не дивувало, що він може плавати, як риба у воді.

– Ти не можеш довго залишатися під водою, – нагадали дельфіни. – Або ти повинен перетворитися на морського зайця, або в тебе є лише коротка оглядова екскурсія. Ми встигнемо показати тобі життя нашого рифу. А тоді – обирай.

